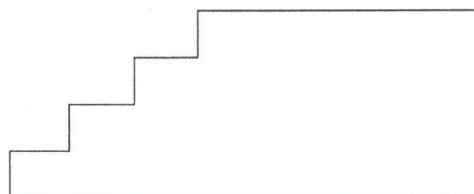


*ODRŽIVI
RAZVITAK
HRVATSKE*



Uz temu

Održivi razvoj ili "razvoj sposoban za budućnost", kako to kaže uvaženi njemački sociolog Ugo E. Simonis, unatoč određenom zamoru svjetske javnosti tom temom, i nadalje je prvorazredno važan predmet mišljenja i promišljanja prirodoslovnih i društveno-humanistički orijentiranih znanstvenika i stručnjaka. Potican društvenim, ekologijskim, ekonomskim procesima u suvremenom svijetu, ovaj je koncept društvenog razvoja de facto sve aktualniji. Nove činjenice koje se stalno roje, a koje svjetska znanstvena zajednica "vadi" na svjetlo dana i proučava, govore da se u osnovi odnos ljudske vrste prema okolišu i prirodi, prema prirodnim osnovama života početkom XXI. stoljeća i dalje pogoršava, unatoč nekim pozitivnim pomacima u nekim dijelovima svijeta i u nekim ljudskim aktivnostima. U utrobi modernih društava, u njezinoj "pogonskoj" strukturi, očigledno je zadano da za prirodu i okoliš, a odatle prije ili kasnije i sebi samima, proizvode nevolje. I globalizacija se između ostalog karakterizira kao proces koji ima za posljedicu "globalno razaranje okoliša".

Tema "održivog razvoja" u javnosti je inaugurirana nakon višegodišnje interne diskusije u svjetskim znanstvenim i političko-gospodarskim krugovima 1987. godine u poznatom izvoješću UN-ove Komisije za okoliš i razvoj, "Naša zajednička budućnost". Svjetska politička promocija održivog razvoja kao novog i holističkog koncepta društvenog razvoja uslijedila je na UN-ovoj konferenciji u Rio de Janeiru 1992., a pisani trag ostao je u "AGENDI 21", koja, podsjetimo, nosi podnaslov "Program akcija za održivi razvoj". Hrvatska se u to vrijeme, stekavši neovisnost, borila za opstanak. Niti vrijeme borbe za opstanak niti vrijeme tranzicije koje je nakon ratne uvertire uslijedilo (pretvorbe, reforme, gospodarske tegobe, siromaštvo i sl.) nije bilo pogodna socijalna makrosredina za promišljanje i hrvatsku provedbu koncepta održivog razvoja te pronalaženje novih i održivih alternativa u praktičnim granama djelatnosti. Držimo da se stavljanjem pitanja društvenog i gospodarskog razvoja u prvi plan, a to je danas nedvojbeno prisutno, u Hrvatskoj stvorio i plodniji socijalni milje za ovu temu. Odatle smo, uz potporu uredništva, odlučili znanstvenoj i stručnoj javnosti ponuditi tematski blok časopisa "Društvena istraživanja" o temi "Održivi razvoj". Svoje priloge predstavljaju ugledni analitičari, znanstveni radnici Instituta "Ruđer Bošković", Ekonomskog instituta u Zagrebu, Poljoprivrednog fakulteta te znanstvenici Instituta "Ivo Pilar", okupljeni uglavnom na projektu "Konceptualizacija održivog razvoja Hrvatske". Pred čitateljem je doista širok raspon tekstova prema pristupu i razini apstrakcije, od filozofijskih promišljanja života kao temeljne vrednote oko koje se angažira koncept održivog razvoja preko tekstova koji promišljaju određenje, smisao i ograničenja koncepta održivog razvoja te onih koji ciljaju unijeti više svjetla u razumijevanje i primjenu načela održivog razvoja u oblikovanju filozofije razvitka Hrvatske, do tekstova koji razmatraju konkretnije teme u sklopu artikulacije odgovora na neke izazove koje moderna (ne)održivost postavlja.

Mi koji smo radili na pripremi ovog tematskog bloka, zadovoljni smo učinjenim. Znanstvena i stručna javnost u Hrvatskoj (premda su dva teksta na prijedlog autora napisana na engleskom jeziku te tako u većoj mjeri dokučiva i čitateljima izvan hrvatskog jezičnog kruga!) poziva se da priloge konzultira te da o njihovoj kvaliteti i dosezima na interaktivan način sudi.

Vladimir Lay